

FÖRORD

JAG SKRIVER OM EN VÄRLD, som inte längre finns, men som ändå lever inom mig. Platser, upplevelser och människor kan ibland flamma upp i bilder och känslor, lika kraftfullt och tydligt som när det en gång hände.

Men minnet är opålitligt, såtillvida, att det sorterar bort en del i vårt medvetna, utan vår medverkan. Allting finns givetvis kvar, men mycket är onåbart, även om andra påminner oss om det.

Jag vet inte hur och varför minnet selekterar, men jag förvånas ibland över hur vissa mindre detaljer och företeelser finns kvar som skrivna i eldskrift, medan större dramatiska händelser är fragment, som mödosamt kan sättas ihop till en bärande helhet, eller inte alls.

När jag skriver om min barndom och uppväxt, så är det skildrat ur en ung pojkes perception. Jag försökte då, och även efteråt, förstå sammanhang, men lyckas aldrig helt. Dessutom vänds med tiden begrepp och normer upp och ned och händelser omtolkas.

Makthavare, som jag mött, var onda i någons mening, men goda i någon annans. Mina ideal har förändrats och jag finner ingen absolut sanning.

Allt bygger på autentiskt material, men namn har av hänsyn fingerats och händelser romantiserats för att ge historien till en bärande helhet.

Romanbiografin handlar om min biologiska mor och även om fostermodrar jag haft. Jag vet egentligen inte hur mor tänkte och kände. Hon var oberäknelig och en gåta för mig. Därför kan jag bara skildra henne utifrån mina upplevelser och hur hon och jag interagerade med varandra.

Han sveper med armen över vardagsrummet, där vi står. Han pekar även ut mot det välskötta stenpartiet med perenna växter, blommor och en liten trädgårdstomte, trots att det är mitt i sommaren.

– Där har vi lagt ned mycket arbete. Vi älskade jord och växter och var hellre ute än inne.

Lars ler hastigt, men blir allvarsam igen. Jag förstår, att han vill förklara, att han var en del av mors liv och egendom. Men som sambo är hans arvsrätt begränsad. Huset är mors, men bilen är hans. Vi gör inga eftergifter för honom vid bodelningen. Det blir inte heller någon tvist med honom om arvet efter mor.

Vi tappar kontakten med Lars efter bouppteckningen och villan säljs. Han är snäll, kanske lite tråkig, men framförallt förknippar vi honom med den svåra tiden då mor försvinner och hittas död.

PÅ BESÖK

NÅGRA ÅR FÖRE MORS BORTGÅNG ringer hon och ber mig komma ner över julen igen. Jag arbetar i Stockholm på bank och bor ensam och kan, utan större planering, resa bort över helger. Mor är vänlig i telefon och jag känner att hon vill hålla kontakten med mig.

Lars hämtar mig i bil vid järnvägsstationen. Snön har kommit och gått. Just nu är det barmark. Vi talar om vädret och att julen ligger i år så, att det blir nästan två arbetsfria veckor med bara några lediga klämdagar. Vi är mycket olika och jag känner att han är artig för att mor bjudit dit mig.

Villan är i två våningar och trivsamt inredd. Inget är uppställt för att göra intryck. Mor välkomnar mig.

– Vad roligt att du ville komma. Gick resan bra? Ja, du är väl van. Vi är ju ensamma nästan alltid här, så det är trevligt att få besök.

Vi kramas inte. På 70-talet var de urskillningslösa karesserna ännu inte standard. I vår släkt omfamnas vi inte när vi möts, möjligen vid kondoleanser eller Amerikaresor.

Mor och jag har inte alltid kommit överens. Långa tider har vi därför inte hört av varandra. De senaste åren verkar hon vilja ha en

tätare kontakt och även träffa mig. Jag vet inte om hon vill gottgöra och försonas och kanske blivit stolt över att ha en vuxen son?

Den hopfällbara sängen står uppställd och bäddad i den lilla kam-maren framför bokhyllan. Jag känner igen de vita lakanen och örn-gotten med broderier från min barndom. En liten bordslampa står på en stol vid sängen. Mor har planerat och ordnat, så jag ska känna mig välkommen.

Stämningen är avslappnad och behaglig.

– Vi äter om en halvtimme. Går det bra? Eller är du hungrig? Du kan få en smörgås, om du vill?

– Tack, jag väntar. Jag åt lite på tåget.

Det är julpyntat och några elljusstakar är tända i fönstren.

– Vi tog inte in någon julgran i år. Det får gå ändå.

Det står porslinsfigurer överallt. Många är små tomtar.

– Vi tycker om prydnadssaker.

– Jobbigt att damma väl?

– Det gör Lars. Han tycker om att gå och städa och lyssna på mu-sik. Det blir han lugn av.

Jag har aldrig mött mor så avspänd. Alla konflikter och familjekri-ser verkar som bortblåsta. Tigrinnan och amazonen från min upp-växt, som alltid var redo att slå till, är borta. Kanske går det att väcka dem, om man provocerar, men det har jag ingen anledning till.